

MLADINSKI
SVET
SLOVENIJE
NATIONAL
YOUTH
COUNCIL
OF SLOVENIA

e 2 0
u 1 8
- a t

1 POVEZATI EU Z MLADIMI

Spodbujati občutek pripadnosti evropskemu projektu med mladimi in graditi most med EU in mladimi, da bi ponovno pridobili zaupanje in povečali participacijo.

Vedno več mladih izgublja zaupanje v EU, ima težave pri razumevanju njenih načel, vrednot in njenega delovanja. Demokratični primanjkljaji v procesih EU so tudi eden od razlogov povečanja evroskepticizma med mladimi.

- Zagotoviti relevantno sodelovanje mladih in dialog v vseh fazah sprejemanja odločitev v EU preko izboljšanja obstoječih participativnih mehanizmov in ustvarjanja novih.

- Zagotoviti enakovreden dostop do kakovostnih nepristranskih in mladim prijaznih informacij o tem, kako deluje EU, katere priložnosti ponuja ter kako se vključiti v njene aktivnosti.

- Uvesti in razširiti izobraževanje o Evropi in EU v formalnih in neformalnih okoljih.

- Zagotoviti pravično zastopnost vseh držav članic v političnih in upravnih organih EU v skladu z načelom enakosti državljanstva.

- Zgraditi zaupanje mladih v projekt EU z obravnavo demokratičnega primanjkljaja ter pomanjkanja preglednosti in prepoznavnosti.

- Povišati proračun in učinek programov za mlade v EU.

- Institucionalizirati evalvacijo politik EU v smislu prijaznosti do mladih ter vpliva in učinka nanje.

2 ENAKOST VSEH SPOLOV

Zagotoviti enakost vseh spolov in spolno občutljive pristope na vseh področjih življenja mladih.

Diskriminacija na podlagi spola še vedno prizadene veliko mladih, zlasti mladih žensk. Zagotoviti je potrebno enake možnosti in dostop do pravic za mlade vseh spolov, vključno z mladimi, ki se ne opredeljujejo kot zgolj moški ali ženske in z mladimi LGBTQI+.

- Obravnavati diskriminacijo in zagotoviti enake pravice za vse spole v kulturnem, političnem in socialno-ekonomskem življenju.

- Doseči splošno zavedanje o neenakosti in diskriminaciji na podlagi spola, zlasti v medijih.

- Odpraviti nasilje na podlagi spola z učinkovitim obravnavanjem vseh oblik nasilja.

- Odpraviti stereotipne vloge spolov in sprejeti različne spolne identitete v okviru izobraževalnih sistemov, v družinskem življenju, na delovnih mestih in drugih področjih življenja.

- Izničiti strukturno diskriminacijo na podlagi spola na trgu dela in zagotoviti enake pravice, priložnosti in dostop.

- Zagotoviti enako plačilo za enako delo in enakovredno delitev odgovornosti za dela v gospodinjstvu.

- Zagotoviti enak dostop do formalnega in neformalnega izobraževanja ter da oblikovanje izobraževalnih sistemov sledi pristopom, ki so dovezetni za raznolikost spolov.

3

VKLJUČUJOČE DRUŽBE

Omogočiti in zagotoviti vključitev vseh mladih v družbo.

Tretjina mladih v Evropi je izpostavljena revščini in socialni izključenosti. Mnogi nimajo dostopa do svojih socialnih pravic. Mnogi se še naprej soočajo z večplastno diskriminacijo in zločini na podlagi predsodkov. Nedavni pojavi migracij so prinesli številne izzive na področju družbenega vključevanja. Zato je ključno, da si prizadevamo za udeleževanje pravic vseh mladih v Evropi, vključno z najbolj marginaliziranimi in izključenimi.

- Zagotoviti pravno zaščito in uveljaviti mednarodne pravne instrumente za boj proti vsem vrstam diskriminacije in sovražnega govora ob priznanju, da so mladi izpostavljeni več oblikam diskriminacije.

- Okrepiti informiranje izključenih mladih z namenom, da se bodo zavedali prostorov, priložnosti in izkušenj, ki so jim na voljo.

- Zagotoviti, da imajo vsi izključeni mladi enak dostop do formalnega in neformalnega učnega okolja, kjer se obravnavajo vse dimenzije vključenosti.

- Krepitev zmogljivosti vzgojiteljev za delo z izključenimi mladimi.

- Zagotoviti več prostorov, priložnosti, virov in programov za spodbujanje dialoga in socialne kohezije ter za boj proti diskriminaciji in segregaciji.

- Okrepiti socialno podporo z uresničevanjem pravice do minimalnega dohodka, pravičnih delovnih pogojev, splošnega dostopa do kakovostnega zdravstvenega varstva in zagotovitve posebnih ukrepov za marginalizirane mlade.

- Zagotoviti, da marginalizirani mladi sodelujejo v vseh procesih odločanja in so tudi ključni akterji, zlasti v procesih, ki zadevajo njihove lastne pravice, interese in blaginjo.

4

INFORMACIJE IN KONSTRUKTIVNI DIALOG

Zagotoviti, da imajo mladi boljši dostop do zanesljivih informacij, podpirati njihovo sposobnost kritičnega vrednotenja informacij ter njihovo vključevanje v konstruktivni dialog.

Mladi imajo težave pri preverjanju točnosti in zanesljivosti informacij. Morajo biti bolj ustrezno opremljeni za navigacijo v medijskem prostoru in za sodelovanje v konstruktivnem dialogu.

- Opolnomočiti mlade, da bodo kritični in odgovorni uporabniki in ustvarjalci informacij.

- Zagotoviti, da bodo mladi sposobni prepoznati in poročati o večkratnih zavajajočih novicah ter preverjati točnost uporabljenih virov novic.

- Zagotoviti, da bodo mladi sposobni prepoznati in prijaviti sovražni govor in diskriminacijo na spletu in v drugih okoljih.

- Zagotoviti, da se lahko mladi spoprijemajo s spoštljivim, strpnim in nenasilnim dialogom, na spletu in v drugih okoljih.

- Zagotoviti enostaven dostop do razumljivih in mladim prijaznih informacij, ki sledijo etičnim kodeksom in standardom kakovosti.

- Zagotoviti, da bodo starši in skrbniki ter vsi tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in usposabljanjem mladih, medijsko in digitalno pismeni ter bodo zanesljivi viri informacij za mlade.

5

MENTALNO ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

Doseči boljše duševno zdravje in odpraviti stigmatizacijo težav z duševnim zdravjem in tako spodbujati socialno vključenost vseh mladih.

Znatno in naraščajoče število mladih po Evropi izraža zaskrbljenost zaradi razširjenosti težav na področju duševnega zdravja, kot so stres, tesnoba, depresija in druge duševne bolezni med svojimi vrstniki. Mladi se danes soočajo z ogromne družbenimi pritiski in izražajo potrebo po učinkovitejšem zagotavljanju duševnega zdravja mladih.

- Spodbujati razvoj samozavedanja brez tekmovalnosti s spodbujanjem prepoznavanja veščin in prednosti vsakega posameznika.
- Zaščititi pravice do dela in izobraževanja za ljudi s težavami v duševnem zdravju, v času bolezni in po njej, da bodo imeli možnost slediti svojim življenjskim ciljem.
- Razviti vključujoč medsektorski pristop k zagotavljanju duševnega zdravja za vse, zlasti marginalizirane skupine.
- Opolnomočiti vse nosilce poklicev, ki delajo z mladimi, pa tudi družino in prijatelje s kakovostnim usposabljanjem za prvo pomoč v duševnem zdravju.
- Zagotavljanje vključujočega, spoštljivega in dobro financiranega zdravljenja z vključitvijo visokokakovostnega zagotavljanja duševnega zdravja v vse zdravstvene ustanove.
- Osredotočiti se na preventivne ukrepe, ki mladim omogočajo znanje in veščine, potrebne za boljše duševno zdravje.
- Boriti se proti stigmatizaciji proti stigmatizaciji v duševnem zdravju z razvijanjem programov ozaveščanja.

6

KORAK NAPREJ ZA PODEŽELSKO MLADINO

Ustvarite razmere, ki bodo mladim omogočale, da izpolnijo svoje potenciale na podeželju.

Kljub zavezanosti EU k razvoju podeželja in glede na dejstvo, da je v letu 2015 skoraj ena tretjina prebivalcev EU žvela na podeželju, poznamo izrazite razlike med življenjem v mestnih in na podeželju. Zato je pomembno zagotoviti enakost mladih v mestnih in podeželskih okoljih.

- Zagotoviti ustrezno infrastrukturo na podeželju z namenom pravičnega izvajanja javnih storitev, informacijsko vključenost in dostop do stanovanj za mlade.
- Zagotoviti, da se na podeželju ustvarjajo trajnostna in kakovostna delovna mesta, dostopna mladim.
- Zagotoviti decentralizacijo različnih dejavnosti mladih in za mlade z namenom podpreti njihovo vključevanje in v korist lokalnih skupnosti.
- Zagotoviti, da mladi na podeželju aktivno sodelujejo v procesih odločanja.
- Zagotoviti enak dostop do visokokakovostnega izobraževanja za mlade na podeželju.
- Vzpostaviti pozitivno podobo podeželskih območij.
- Zagotoviti zaščito podeželskih tradicij.

7

KAKOVOSTNE ZAJEMLITVE ZA VSE

Zagotoviti dostopen trg dela z možnostmi, ki vodijo do kakovostnih delovnih mest za vse mlade.

Mladi so podvrženi visoki brezposelnosti ter negotovim in izkoriščevalskim delovnim pogojev ter diskriminaciji na trgu dela in na delovnem mestu. Pomanjkanje informacij in ustreznih veščin preprečujejo, da bi se mladi popolnoma vključili na trg dela. Zato so potrebni ukrepi za zagotovitev kakovostnih zaposlitev za vse.

- Ustvariti kakovostna delovna mesta, ki zagotavljajo poštene delovne pogoje in pravice in pravico do minimalnega dohodka za vse mlade.
- Zagotoviti socialno zaščito in zdravstveno varstvo za vse mlade delavce.
- Zagotoviti pošteno obravnavo in enake možnosti za vse mlade, da bi odpravili diskriminacijo na trgu dela.
- Zagotoviti enake možnosti za vse mlade, da razvijejo potrebne veščine in pridobijo praktične izkušnje, da se jim tako olajša prehod iz izobraževanja na trg dela.
- Zagotoviti priznavanje in potrjevanje kompetenc, pridobljenih s pripravništvom, vajeništvom in drugimi oblikami učenja z delom, kot tudi prostovoljstva in neformalnega izobraževanja.
- Zagotoviti vključenost mladih in mladinskih organizacij kot enakovrednih partnerjev pri razvoju, izvajanju, spremljanju in vrednotenju politik zaposlovanja na vseh ravneh.
- Zagotoviti enak dostop do kakovostnih informacij in ustrezne podporne mehanizme za pripravo mladih na spreminjajoč se trg dela in njegovo prihodnost.

8

KAKOVOSTNO UČENJE

Povezati in izboljšati različne načine učenja z namenom opremiti mlade za soočanje z izzivi stalno spreminjajočega se življenja v 21. stoletju.

Izobraževanje ostaja ključ do aktivnega državljanstva, vključujoče družbe in zaposljivosti. Zato moramo razširiti našo vizijo izobraževanja v 21. stoletju, z večjim poudarkom na prenosu znanj, učenju, usmerjenemu v učenca, in neformalnemu izobraževanju, da bi dosegli resnično enakovreden in univerzalen dostop do kakovostnega učenja.

- Zagotoviti univerzalen in enak dostop do kakovostnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja.
- Vsem mladim zagotoviti dostop do ustrezno financiranega neformalnega izobraževanja na vseh ravneh, ki naj bo tudi formalno priznано in uveljavljeno.
- Spodbujati odprtost mladih in podpirati razvoj medosebnih in medkulturnih veščin.
- Ustvariti in izvajati bolj osebne, vključevalne, sodelovalne in na učenca osredotočene metode na vsakem koraku izobraževalnega procesa.
- Zagotoviti, da bo izobraževanje opremito vse mlade z znanji za življenje, kot so ravnanje z denarjem in zdravstvena vzgoja, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem.
- V formalno in neformalno izobraževanje vključiti metode, ki učencu omogočajo razvoj osebnih kompetenc, vključno z analitičnim razmišljanjem, ustvarjalnostjo in učenjem.
- Zagotoviti mladim dostop do državljske vzgoje, s katero pridobijo znanja o političnih sistemih, demokraciji in človekovih pravicah, tudi preko konkretnih izkušenj v skupnosti z namenom spodbujati aktivno državljanstvo.

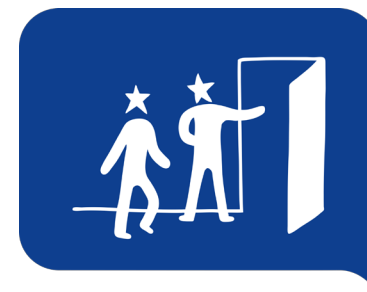
9

PROSTOR IN PARTICIPACIJA ZA VSE

Okrepiti demokratično participacijo in avtonomijo mladih ter zagotoviti namenske prostore za mlade na vseh področjih družbe.

Kljub temu, da je njihovo vključevanje ključnega pomena za demokracijo, so mladi premalo zastopani v procesih odločanja, ki zadevajo njih same. V okviru svojih skupnosti zato potrebujejo dostop do prostorov, namenjenih podpori njihovem osebnemu, kulturnemu in političnemu razvoju.

- Zagotoviti, da lahko mladi ustrezno vplivajo na vsa področja družbe in vse faze odločanja, od postavljanja prioriteta do implementacije, spremljanja in vrednotenja prek prijaznih in dostopnih mehanizmov in struktur, ki zagotavljajo, da se politike odzivajo na potrebe mladih.
- Zagotoviti enak dostop do vsakodnevnega odločanja za vse mlade iz različnih okolij.
- Povečati udeležbo mladih in tako enakopravno zastopanje v volilnem procesu kot tudi v voljenih organih in drugih organih odločanja na vseh ravneh družbe.
- Zagotoviti mladinsko infrastrukturo in opremo v obliki prostorov za mlade, s katerimi upravljajo mladi, in so opredeljeni kot avtonomni, odprti, varni in dostopni vsem ter nudijo strokovno podporo razvoju in zagotavljajo priložnosti za vključevanje mladih.
- Zagotoviti, da bodo vsem mladim dostopni varni virtualni prostori, ki bodo zagotavljali dostop do informacij in storitev kot tudi priložnosti za participacijo.
- Zagotoviti mladim prijazne, relevantne in izčrpne informacije, pripravljene s strani mladih in v sodelovanju z mladimi, da bi omogočili participacijo mladih.
- Zagotoviti trajnostno financiranje, usklajeno priznavanje in razvoj kakovostnega mladinskega dela, z namenom krepite mladinskih organizacij in njihove vloge pri vključevanju, participaciji in neformalnemu izobraževanju.

10

TRAJNOSTNA ZELENA EVROPA

Doseči družbo, v kateri so vsi mladi okoljsko aktivni, izobraženi in sposobni delati spremembe v svojem vsakodnevem življenju.

Naš potrošnja danes je več kot naše okolje lahko prenese. Družba mora ukrepati proti podnebnim spremembam in naraščajočim okoljskim grožnjam. Toda naša družba ne more rešiti problema, ki ga ni pripravljena priznati. Zato morajo vsi, vključno z mladimi, začeti prevzemati odgovornost za svoja dejanja in za vpliv na življenje prihodnjih generacij. Postati trajnosten ni izbira, ampak dolžnost.

- Zagotovite, da vsi, vključno z mladimi, poznajo učinek svojih dejanj na okolje.
- Opolnomočiti celotno družbo, zlasti mlade, da delujejo kot dejavniki sprememb za okoljski in trajnostni razvoj.
- Upoštevati vpliv vsake politike in življenjske odločitve na okolje, hkrati pa zagotoviti, da so mladi vključeni v oblikovanje politik trajnostnega razvoja na vseh ravneh.
- Povečati mednarodno sodelovanje za odpravo okolju škodljive proizvodnje in potrošnje.
- Podpirati in okrepiti priložnosti za mlade, za prostovoljsko sodelovanje v okoljskem sektorju.
- Zagotoviti, da imajo vsi, zlasti mladi, dostop do okolju prijazne infrastrukture, da bi živeli na bolj trajnosten način.
- Ojačati raziskave in inovacije za okolju prijazne rešitve in tehnologije.

MLADINSKE ORGANIZACIJE IN EVROPSKI PROGRAMI

Zagotoviti vsem mladim enak dostop do mladinskih organizacij in evropskih mladinskih programov in s tem graditi družbo, ki temelji na evropskih vrednotah in identiteti.

Mladinske organizacije in evropski mladinski programi vključujejo milijone mladih, pri čemer podpirajo njihovo aktivno državljanstvo in razvoj njihovih življenjskih spretnosti. Vendar pa mladinske organizacije in evropski mladinski programi ostajajo premalo financirani ter premalo prepoznani in dostopni.

- Zagotoviti prepoznavnost in kakovostne informacije o mladinskih organizacijah in evropskih mladinskih programih za vse mlade.

- Zagotoviti zadostna sredstva iz programov EU za mladinske organizacije za razvoj njihovih projektov in dostop do strukturne podpore za izvajanje njihovih rednih nalog in financiranju delovanja.

- Povišati sredstva in povečati število prejemnikov in raznolikost pobud, ki so na voljo mladinskim organizacijam in skupinam mladih.

- Zagotoviti, da bodo mladinske organizacije in evropski mladinski programi bolj povezani s sistemi izobraževanja in priznani kot akterji, ki spodbujajo življenjske spretnosti in aktivno državljanstvo.

- Povečati dostopnost evropskih mladinskih programov, zagotoviti prijazen prijavitni proces za mlade ter zagotoviti podporo in kakovostne informacije za vse udeležence in nosilce prijav.

- Spodbujati in podpirati marginalizirane mlade, da bodo dejavni v mladinskih organizacijah, mladinskih skupinah in mladinskih programih EU.

- Zagotoviti udeležbo mladih v procesih upravljanja evropskih mladinskih programov.

